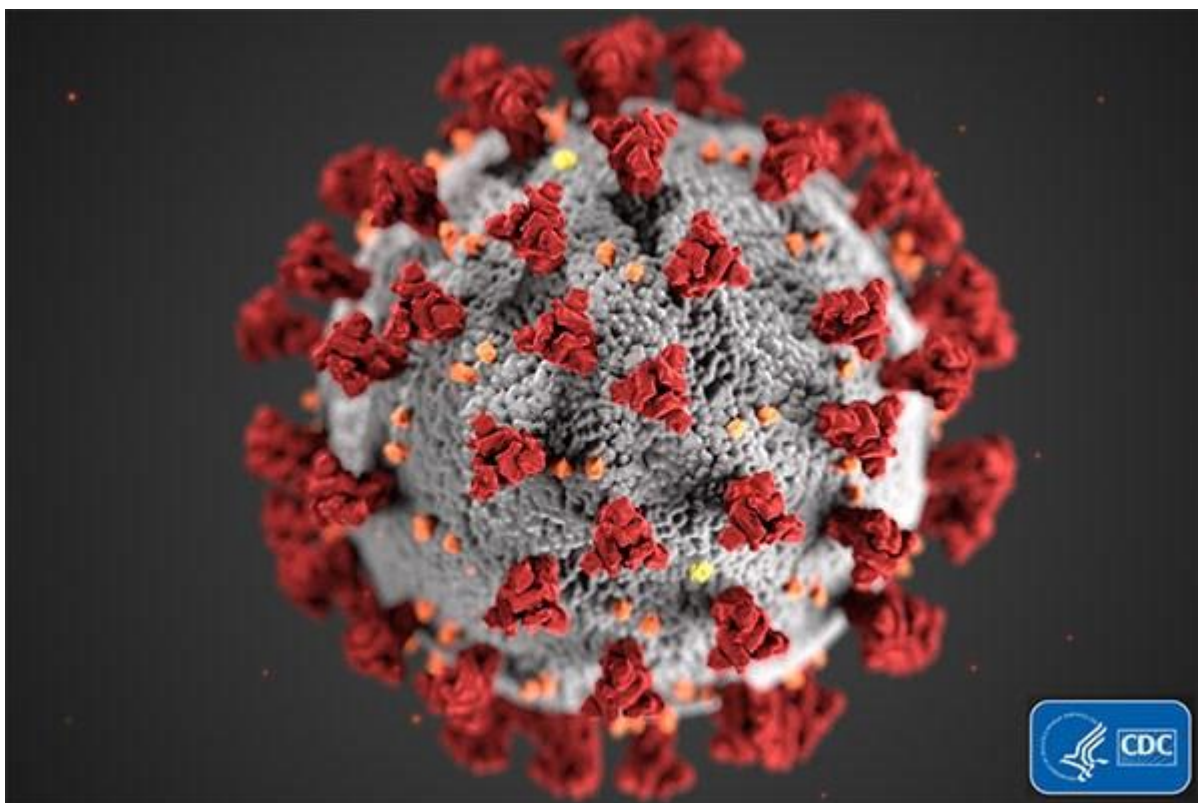

Effekterna av Corona/Covid-19 för Innovationsföretagens medlemmar

Rapport 6

**En snabbenkät – insamlad
2-7 december 2020**

| 4 | Innovationsföretagen

Bakgrund

Med anledning av den snabba händelseutvecklingen till följd av Coronapandemin följer Innovationsföretagen nu kontinuerligt upp effekterna för våra medlemmar. Dels för att kunna informera om läget i branschen och kunna ge bästa möjliga stöd till medlemsföretagen, dels för att informera politikerna om vilka åtgärder som krävs för att stödja företagen i branschen.

Metod och fakta

Enkäten, som mejlades ut till drygt 550 vd:ar, divisionschefer och andra beslutsfattare hos Innovationsföretagens medlemmar, var öppen mellan den 2-7 december. Den genererade 142 svar från företag som tillsammans sysselsätter drygt 25 000 medarbetare i Sverige. De svarande representerar 34 industriteknikkonsult- och techföretag, 42 arkitektföretag och 66 teknikkonsultföretag (bygg och anläggning).

Frågeställningar

Nedan redovisas frågeställningarna i enkäten.

Antal anställda.

Har ditt företag påverkats av den pågående Coronakrisen?

Har ni på grund av Coronakrisen:

- Tappat befintliga uppdrag?
- Fått befintliga uppdrag uppskjutna?
- Tappat i orderingång?
- Fått en högre sjukfrånvaro?
- Fått en högre VAB-frånvaro?

Ungefär hur mycket har det påverkat? Svara i siffror så gott du kan.

- Hur många personer har varslats/sagts upp? (Antal personer)
- Planerar ni att varsla/säga upp personal? Hur många i så fall?
- Hur många personer har permitterats? (Antal personer)
- Planerar ni att permittera personal? Hur många i så fall?

Frågor om likviditet:

- Har ni svårare att få betalt av era kunder pga Coronakrisen?
- Bedömer ni risken för brist på likviditet har ökat i ert företag på grund av Coronakrisen?
- Har ni sökt krediter från er bank med anledning av Coronakrisen?
- Om ni sökt krediter: Har ni fått ansökan beviljad?
- Om ni sökt krediter: Har ni fått ansökan avslagen?
- Om ni sökt krediter: Väntar ni fortfarande på beslut?

Hur tror du Corona/Covid-pandemin påverkar följande faktorer för helåret 2020?

- Omsättning
- Debiteringsgrad
- Rörelseresultat
- Antal anställda
- Forskning och utveckling
- Kompetensutveckling

Förväntar du dig att effekterna av Coronakrisen på ditt företags verksamhet kommer att öka?

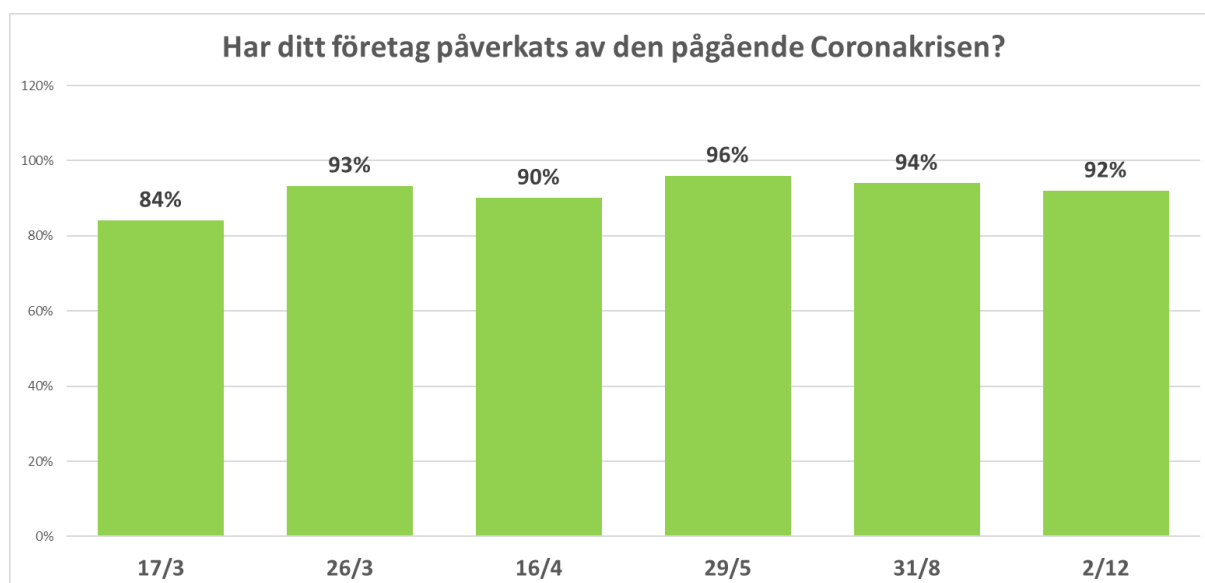
Öppen textfråga.

Resultat

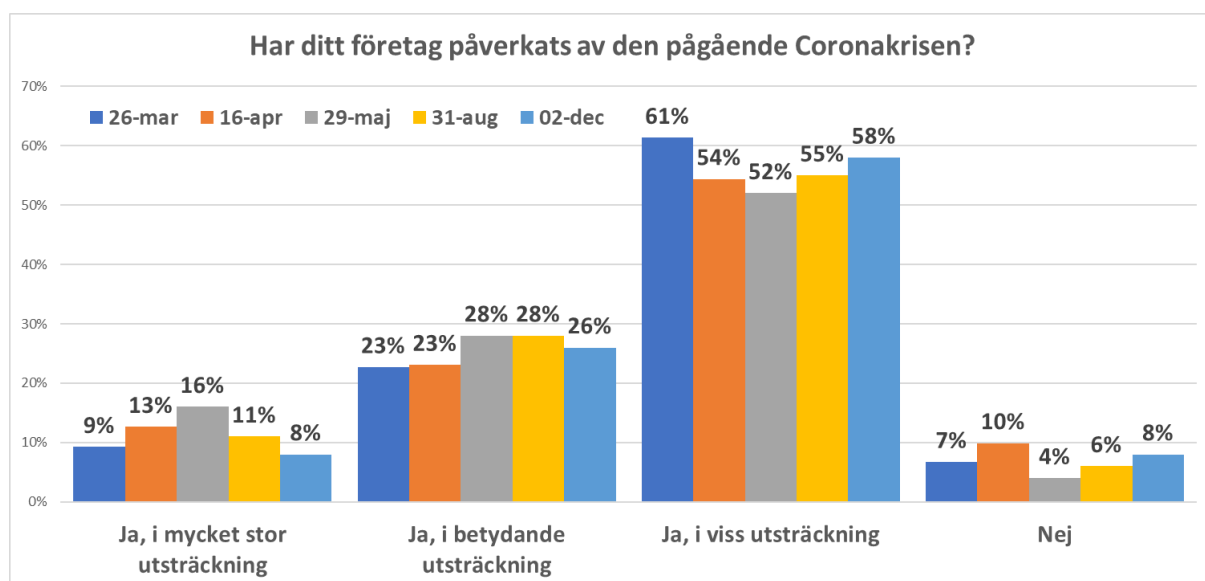
Nedan redovisas resultaten från enkäten, fråga för fråga. Även skillnaden mellan denna och de fem tidigare mätningarna (16-17 mars, 25-27 mars, 14-16 april, 29 maj-5 juni och 31 augusti-4 september) visas. I slutet sammanfattas och analyseras enkäten.

1. Har ditt företag påverkats av den pågående Coronakrisen?

Nästan alla företag känner av Coronakrisen på något sätt. 92 % av de medverkande företagen uppger att de har påverkats av pandemin. Det är ungefär samma nivå som i senaste mätningen; 94 %. Skillnaderna beror troligtvis främst på olika underlag i medverkande företag.

Graden av påverkan är dock något lägre än i de föregående mätningarna. 8 % av företagen uppgav påverkan i mycket stor utsträckning. I den föregående mätningen var motsvarande siffra 11 % och dessförinnan 16 %. Men på det stora hela är påverkan liknande som innan sommaren.

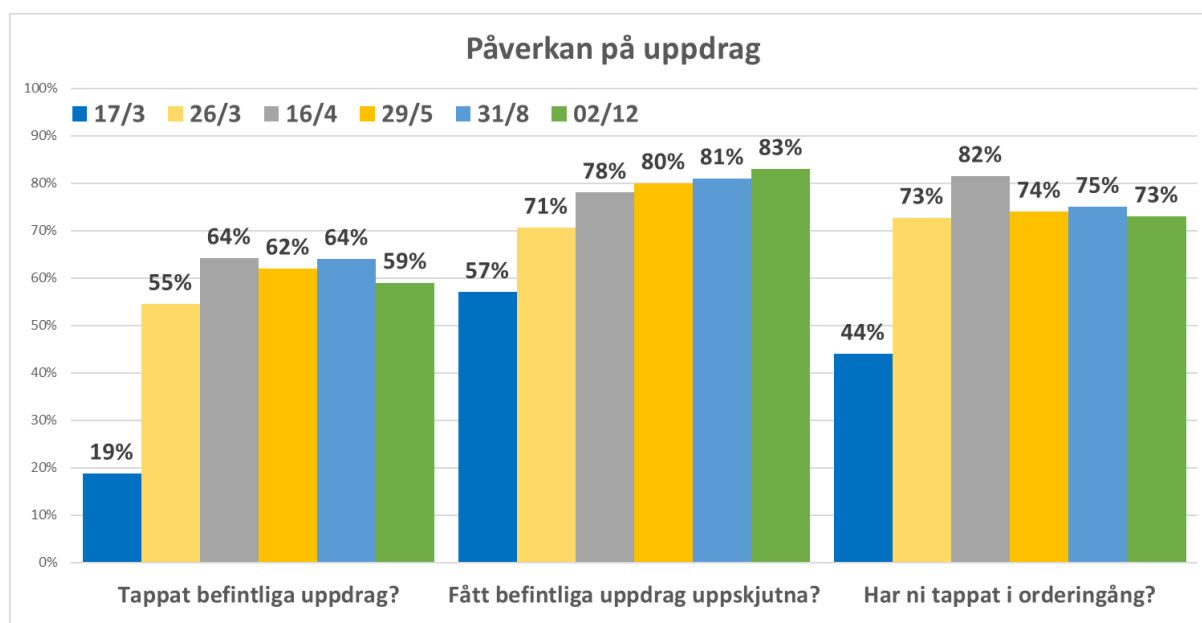

Det förekommer en del skillnader på graden av påverkan beroende på verksamhetsområde. Bland industrikonsultföretagen uppger samtliga påverkan av någon grad medan 5 % av arkitektföretagen och 14 % av teknikkonsulterna uppger att de inte påverkats alls.

Industrikonsulterna har högst andel företag som svarar att de påverkats i mycket stor utsträckning; 27 %. 46 % av industrikonsulterna har påverkats i betydande omfattning och 27 % i viss utsträckning. Motsvarande siffror för arkitekterna är; 7 % i mycket stor utsträckning, 27 % i betydande utsträckning och 61 % i viss utsträckning. För teknikkonsulterna är siffrorna; 0 % i mycket stor utsträckning, 17 % i betydande utsträckning och 69 % i viss utsträckning.

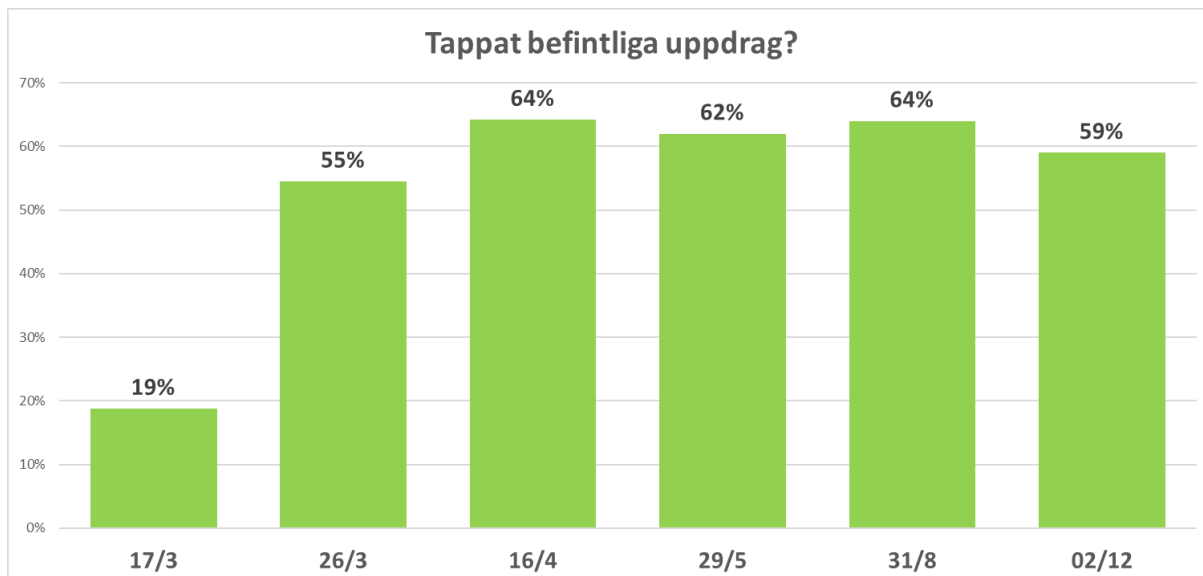
2. Hur har ditt företag påverkats?

Företagen tillfrågades om de påverkats på olika sätt och hur mycket (i procent eller antal) enligt frågorna nedan. Påverkan på uppdrag är relativt oförändrad jämfört med undersökningen innan sommaren. 59 % av företagen har tappat befintliga uppdrag. 83 % har fått uppdrag uppskjutna och 73 % har tappat i orderingång.

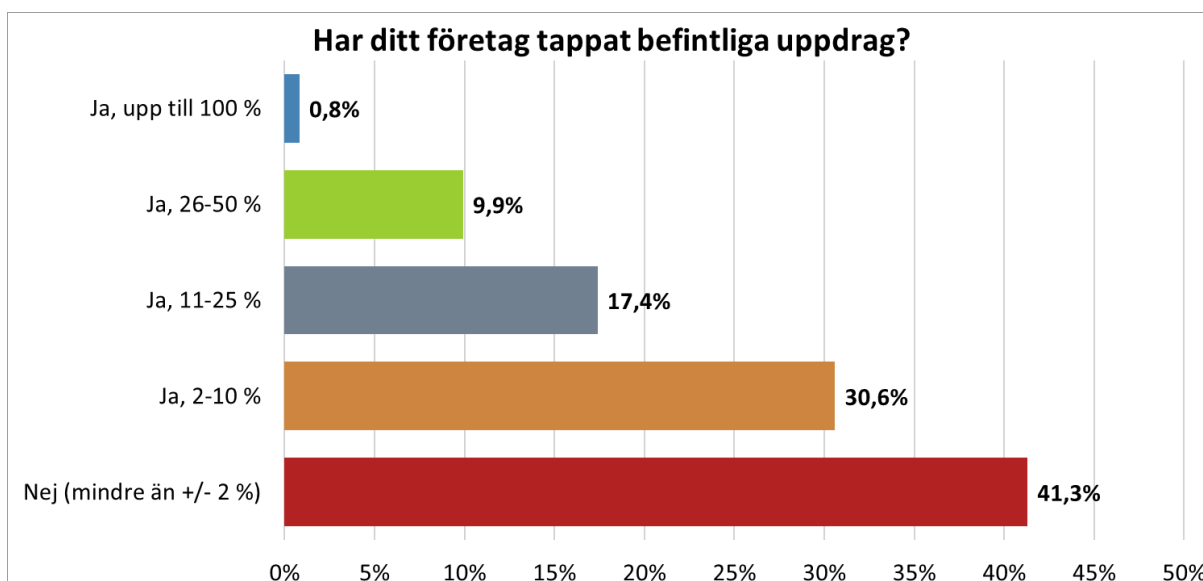

2.1. Har ni tappat befintliga uppdrag?

59 % av företagen svarar att de tappat befintliga uppdrag. Det är något lägre jämfört med förra mätningen då 64 % svarade att de tappat befintliga uppdrag. Industrikonsulterna har tappat mest uppdrag. Hela 83 % av dem svarar att de tappat uppdrag i olika omfattning. Motsvarande siffror för teknik konsulterna är 56 % och arkitekterna 45 %.

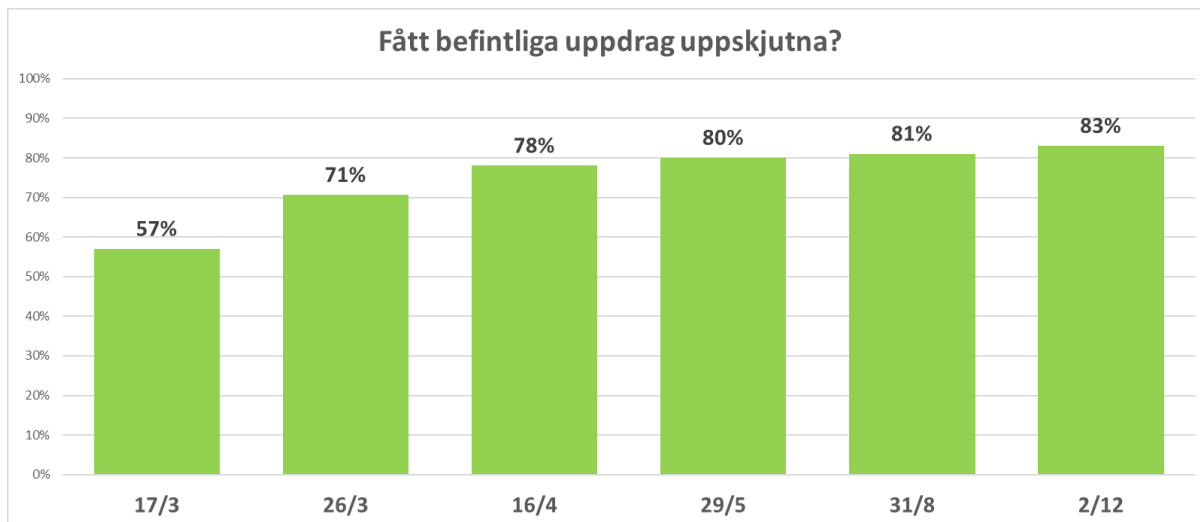

11 % har tappat mer än 25 % av uppdragen, mot 16 % senast. Industrikonsulterna har tappat mest uppdrag; 83 % svarade att de tappat minst 2 % av uppdragen, vilket var något lägre än vid förra mätningen; 86 %. 28 % har tappat mellan 26-50 % av uppdragen, 31 % har tappat 11-25 % av uppdragen och 24 % har tappat 2-10 % av uppdragen. Bland arkitektföretagen uppger 45 % att de tappat uppdrag. Fördelningen är; 19 % har tappat 2-10 %, 17 % har tappat 11-25 %, 6 % har tappat 26-50 % och 3 % har tappat mellan 51-100 % av uppdragen. Bland teknik konsulterna uppger 56 % att de tappat uppdrag, med en fördelning enligt; 41 % tappade 2-10 %, 11 % tappade 11-25 % och 4 % tappade 26-50 %.

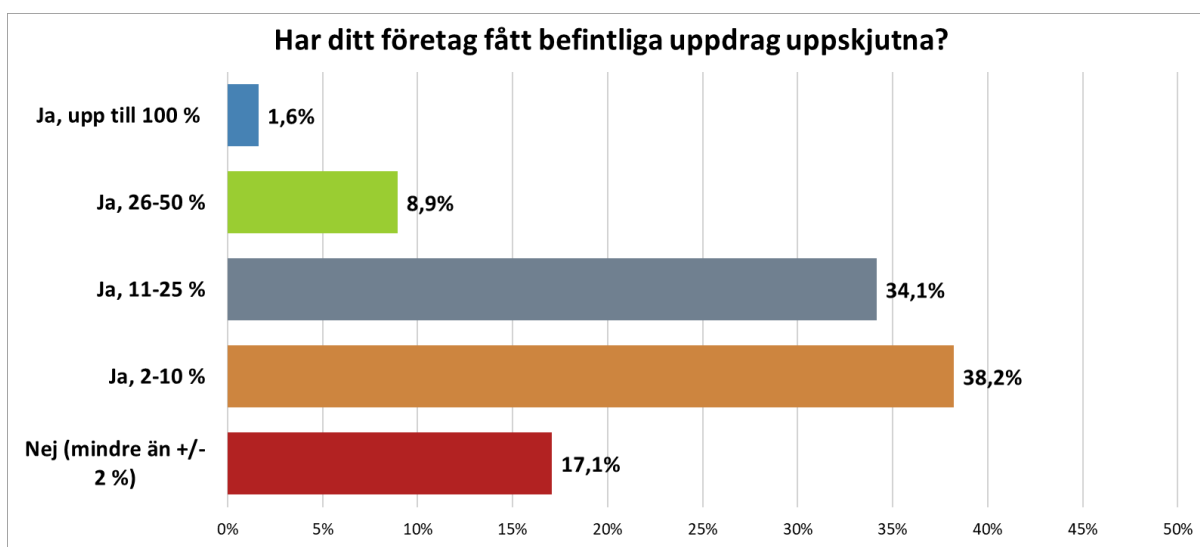

2.2. Har ni fått befintliga uppdrag uppskjutna?

83 % av företagen har fått uppdrag uppskjutna. Det är ungefär samma notering som senast; 81 %. Trenden att andelen företag som får uppdrag uppskjutna ökar är tydlig i diagrammet som följer, men ökningstakten har bromsat in och det är små skillnader mellan de tre senaste mätningarna, från mitten av april fram till början av december.

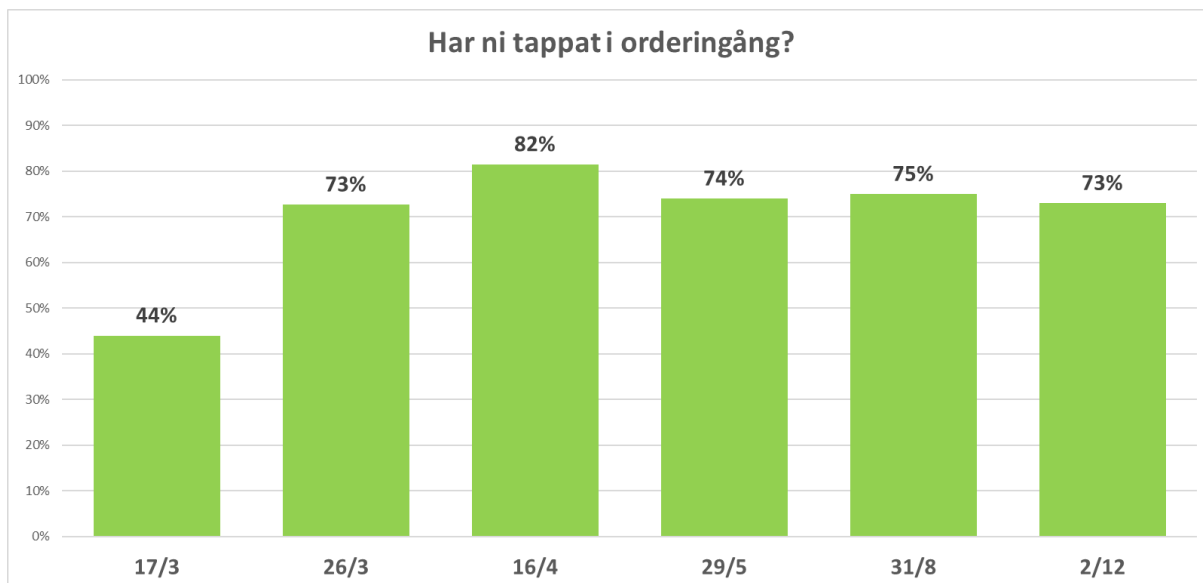

38 % av företagen (40 % i augusti) har fått mellan 2-10 % av uppdragen uppskjutna medan 45 % har fått mer än 25 % av uppdragen uppskjutna. Industri konsulterna och teknik konsulterna har lika stor andel företag som fått uppdrag uppskjutna; 86 %. För industri konsulterna är fördelningen enligt följande; 35 % har fått 2-10 % av uppdragen uppskjutna, 31 % har fått 11-25 % uppskjutna, 17 % har fått 26-50 % uppskjutna och 3 % har fått mer än 50 % av uppdragen uppskjutna. Bland teknik konsulterna är fördelningen; 46 % mellan 2-10 %, 36 % mellan 11-25 % och 4 % mellan 26-50 %. Bland arkitekterna hade 76 % av företagen fått uppdrag uppskjutna, med fördelningen; 29 % mellan 2-10 %, 34 % mellan 11-25 %, 10 % mellan 25-50 % och 3 % mer än 50 %.

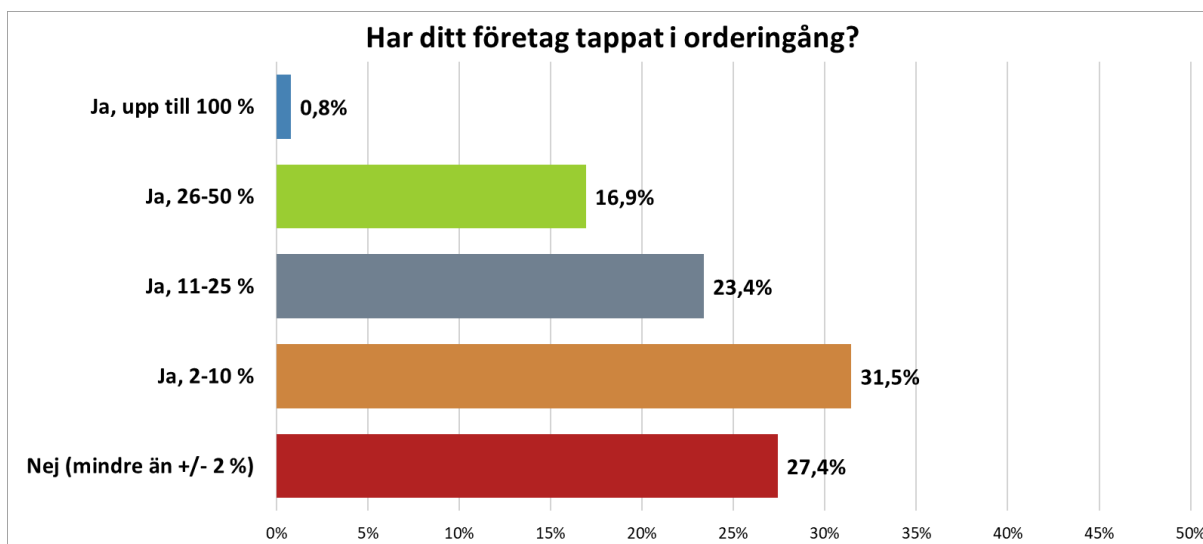

2.3. Har ni tappat i orderingång?

Tre av fyra (73 %) företag har tappat i orderingång på grund av Coronapandemin. Det är ungefär i samma nivå som i den förra mätningen; 75 %. Industrikonsulterna har tappat mest uppdrag. 90 % svarade att de tappat uppdrag i någon omfattning. Motsvarande siffror för teknikonsulterna och arkitekterna är 64 % respektive 70 %.

Fördelningen över i vilken omfattning företagen har tappat uppdrag redovisas i diagrammet nedan. 32 % av företagen har tappat mellan 2-10 % av orderingången. 23 % har tappat mer än 18 % av orderingången.

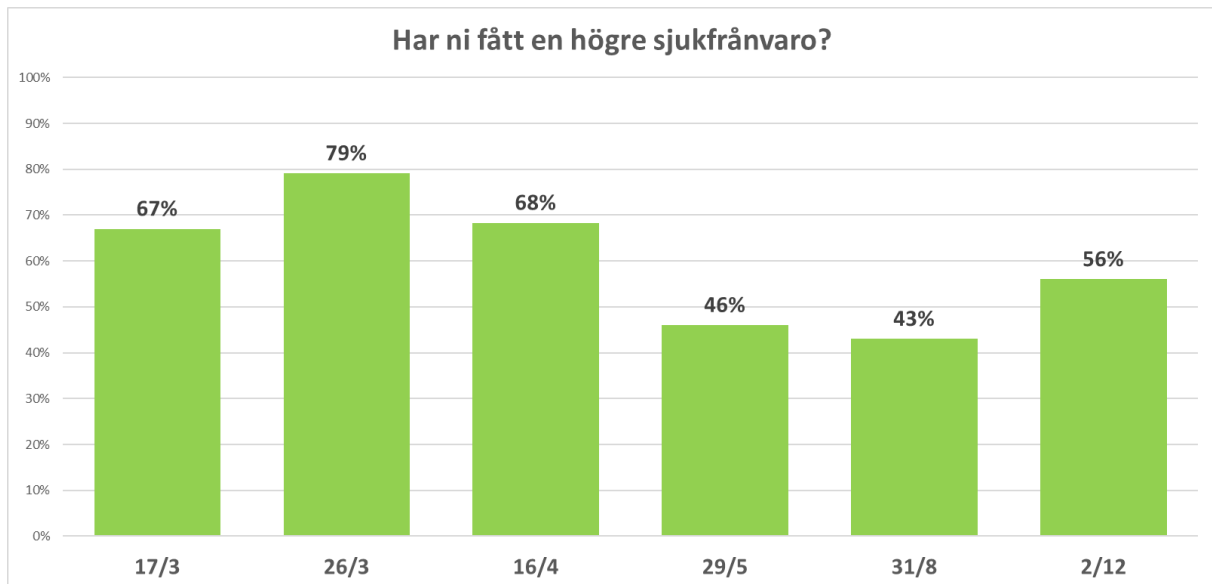

Fördelningen mellan de olika verksamhetsområdena är: Arkitekterna; 23 % tappade 2-10 %, 28 % tappade 11-25 %, 10 % tappade 26-50 % och 3 % tappade mer än 50 % av orderingången. Teknikkonsulterna; 43 % tappade 2-10 %, 18 % tappade 11-25 % och 9 % tappade 26-50 %. Industrikonsulterna; 21 % tappade 2-10 %, 28 % tappade 11-25 % och 41 % tappade 26-50 % av orderingången.

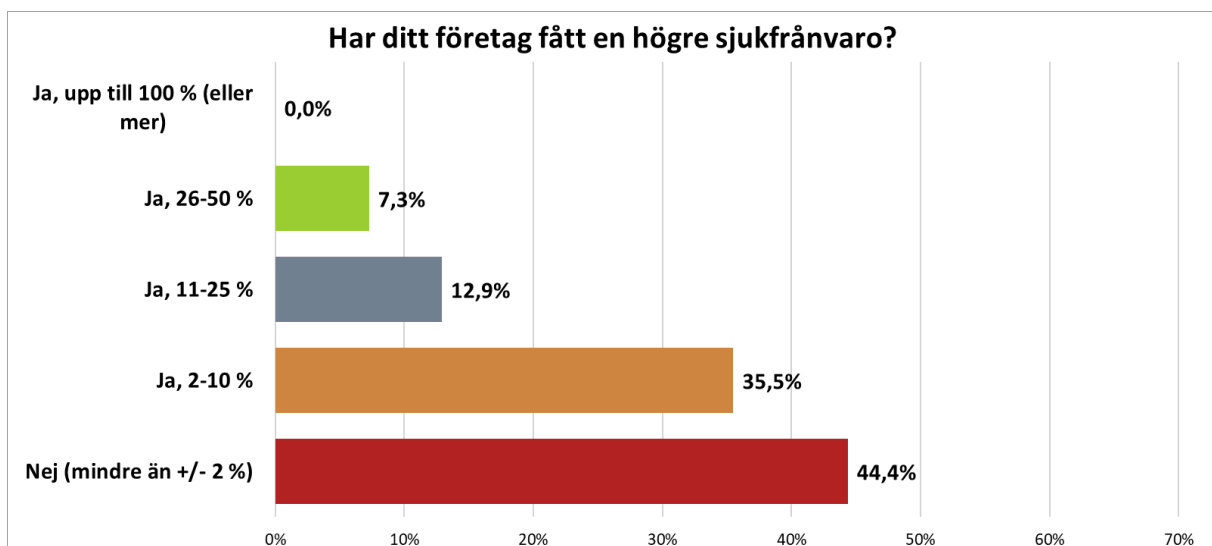
2.4. Har ni fått en högre sjukfrånvaro?

56 % av företagen i den här undersökningen uppgav att sjukfrånvaron ökat, mot 43 % i augusti, 46 % slutet av maj och 79 % i slutet av mars.

Arkitekterna redovisade högst andel företag med högre sjukfrånvaro; 71 %. Bland teknik konsulterna var det 52 % av företagen som hade högre sjukfrånvaro och bland industrikonsulterna var det 41 %.

35 % av företagen uppgav att sjukfrånvaron ökat med 2-10 %. 13 % uppgav att den ökat med 11-25 % och 7 % att den ökat med 26-50 %.

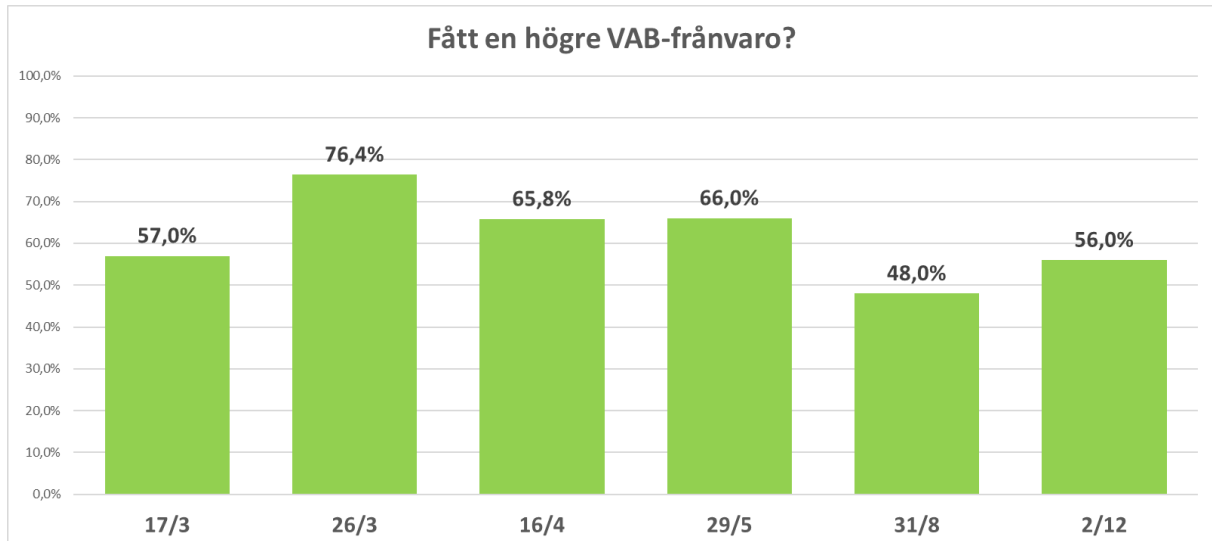

Fördelningen baserat på verksamhetsområde var: Arkitekterna; 45 % mellan 2-10 % ökning, 16 % mellan 11-25 % ökning och 10 % mellan 26-50 % ökning. Teknik konsulterna; 33 % redovisade en ökning mellan 2-10 %, 12 % ökning på 11-25 % och 7 % en ökning på 26-50 %. Industrikonsulterna; 28 % ökning med 2-10 %, 10 % ökning med 11-25 % och 3 % ökning med 26-50 %.

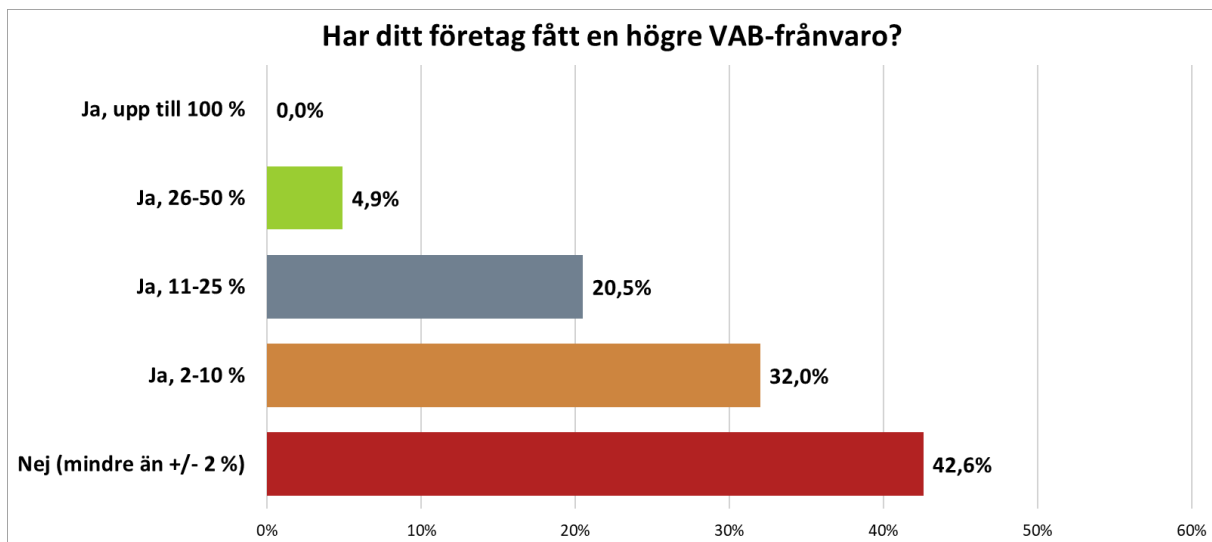
2.5. Har ni fått en högre VAB-frånvaro?

56 % av företagen rapporterade ökad VAB-frånvaro. Motsvarande siffra i augusti var 48 % och i maj 66 %. Den högsta noteringen var i slutet av mars, på 76 %.

Industrikonsulterna redovisade lägst andel företag med högre VAB-frånvaro; 41 %. Bland teknik konsulterna hade 59 % högre VAB-frånvaro och bland arkitekterna var de 67 %.

Sammanlagt uppgav 32 % av företagen att deras VAB-frånvaro ökat med 2-10 %. 25 % uppgav att den ökat med mer än 10 %, enligt diagrammet nedan.

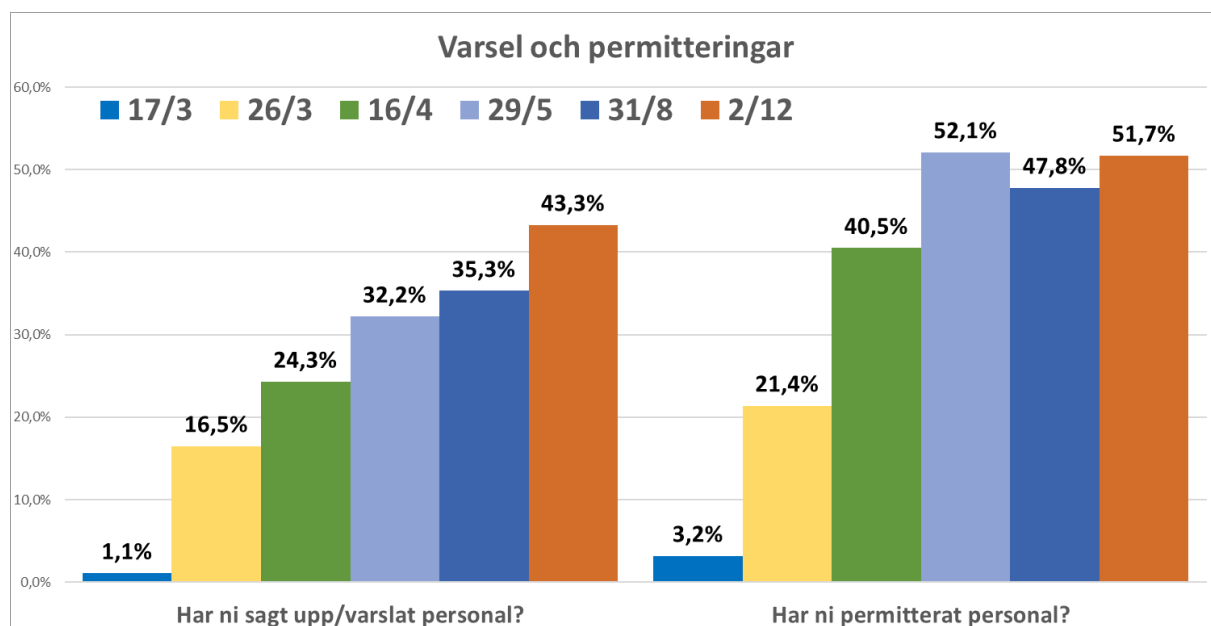

Fördelningen mellan verksamhetsområdena var: Industrikonsulterna; 17 % redovisade en ökning på 2-10 %, 21 % en ökning på 11-25 % och 3 % en ökning på 26-50 %. Arkitekterna; 41 % ökning med 2-10 %, 21 % ökning med 11-25 % och 5 % ökning med 26-50 %. Teknik konsulterna; 33 % ökning med 2-10 %, 20 % ökning med 11-25 % och 6 % ökning med 26-50 %.

2.6. Har ni sagt upp/varslat personal?

Varslen och permitteringarna har ökat mellan varje mätning, med undantag för andelen företag som permitterat i den föregående mätningen. Sammantaget hade 43,3 % av företagen varslat och 51,7 % permitterat personal. I den första undersökningen hade endast 1,1 % av företagen varslat personal och 3,2 % hade permitterat personal.

Nedan redovisas den samlade utvecklingen över varsel och permitteringar i de fem genomförda undersökningarna.

I den här undersökningen rapporterade 43,3 % av företagen att de sammanlagt varslat 683 medarbetare, vilket motsvarar 4,9 % av deras samlade personalstyrkor. Bland industrikonsulterna hade 57,1 % av företagen varslat 9,7 % av den samlade personalstyrkan. Bland arkitekterna hade 50,0 % av företagen varslat 7,2 % av personalstyrkan och bland teknikkonsulterna hade 31,5 % av företagen varslat 2,4 % av personalstyrkan.

Andelen företag som fortfarande planerar att varsla har minskat sedan den förra undersökningen. 17,6 % av företagen hade planer att varsla i den här mätningen, mot 21,4 % i den föregående mätningen. Högst andel företag som planerar att varsla finns bland industrikonsulterna, där 32,0 % signalerar planer på att varsla framöver. Bland arkitekterna planerar 17,6 % av företagen att varsla, bland teknikkonsulterna planerar 15,7 % att varsla.

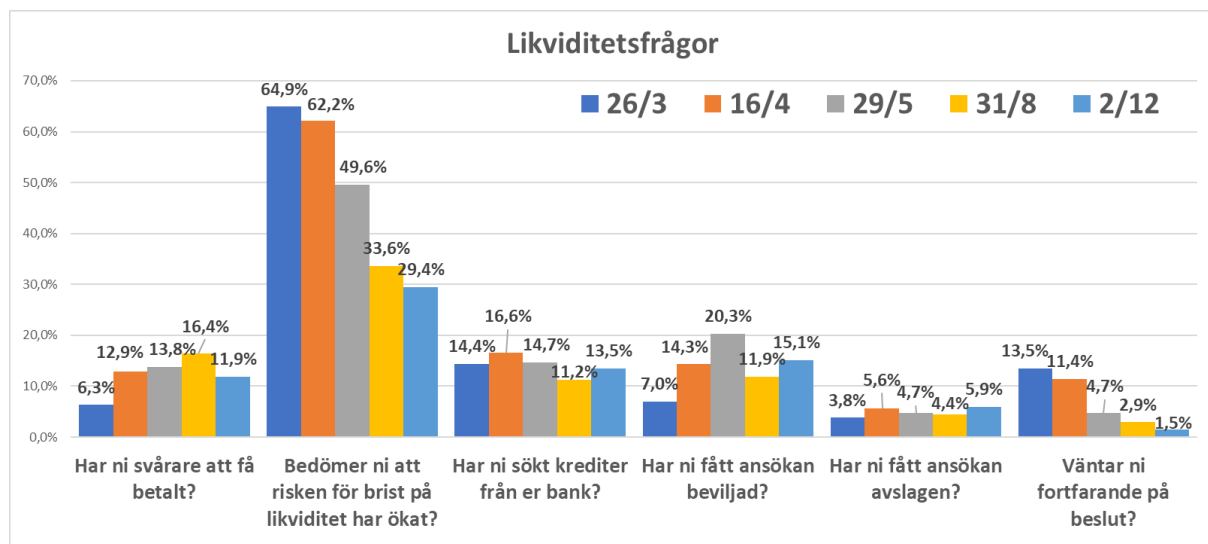
51,7 % av företagen hade tillsammans permitterat nästan 2 100 medarbetare, vilket motsvarade 15 % av den samlade personalstyrkan. Av industrikonsulterna hade 79 % av företagen permitterat, mot 50 % av arkitekterna och 39 % av teknikkonsulterna. De medverkande arkitektföretagen hade permitterat 15,5 % av sin samlade personalstyrka. Industrikonsulterna hade permitterat 29,1 % av personalstyrkan. Motsvarande notering bland teknikkonsulterna var väsentligt lägre; 7,6 %.

Andelen företag som planerade att permittera framöver ökade till 28,4 % i den här mätningen, från 25,7 % i den förra mätningen. Högst andel företag med permitteringsplaner finns bland industrikonsulterna; 58 %. Bland arkitekterna är de 13 % och bland teknikkonsulterna 24 %.

3. Frågor om likviditetsproblem

12,0 % av de medverkande företagen svarade att de hade svårare att få betalt av sina kunder. Det är en minskning sedan den förra mätningen då noteringen var 16,4 %. Även andelen företag som bedömer att risken för ökade likviditetsproblem minskade. 29,4 % i den här mätningen mot 33,6 % i den förra mätningen.

I diagrammet som följer redovisas hur företagen svarat kring betalnings- och likviditetsproblem i den här och de föregående undersökningarna.

4. Pandemins påverkan på olika faktorer över helåret 2020

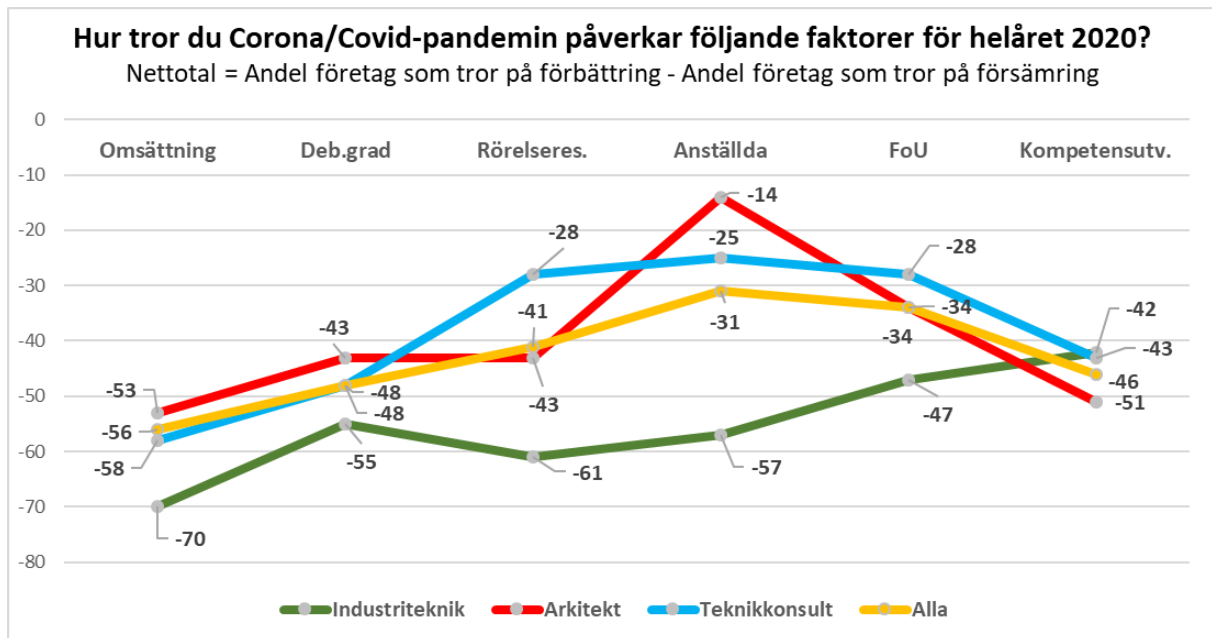
Att Coronaviruset påverkat branschen har framgått i de rapporter som publicerats tidigare under året. Både i Investeringssignalen och de Coronarapporter som producerats. För att försöka kartlägga virusets inverkan har medlemsföretagen i den här undersökningen fått uppskatta hur sex faktorer väntas påverkas under helåret 2020. Faktorerna var omsättning, debiteringsgrad, rörelseresultat, antal anställda, forskning och utveckling samt kompetensutveckling. Svarsalternativen var:

- Ingen påverkan alls, har ökat
- Ingen påverkan alls, oförändrad nivå
- Viss påverkan, utan större effekter (5-20 %)
- Stor påverkan, klar försämring (20-40 %)
- Mycket stor påverkan, drastisk försämring (över 40 %)

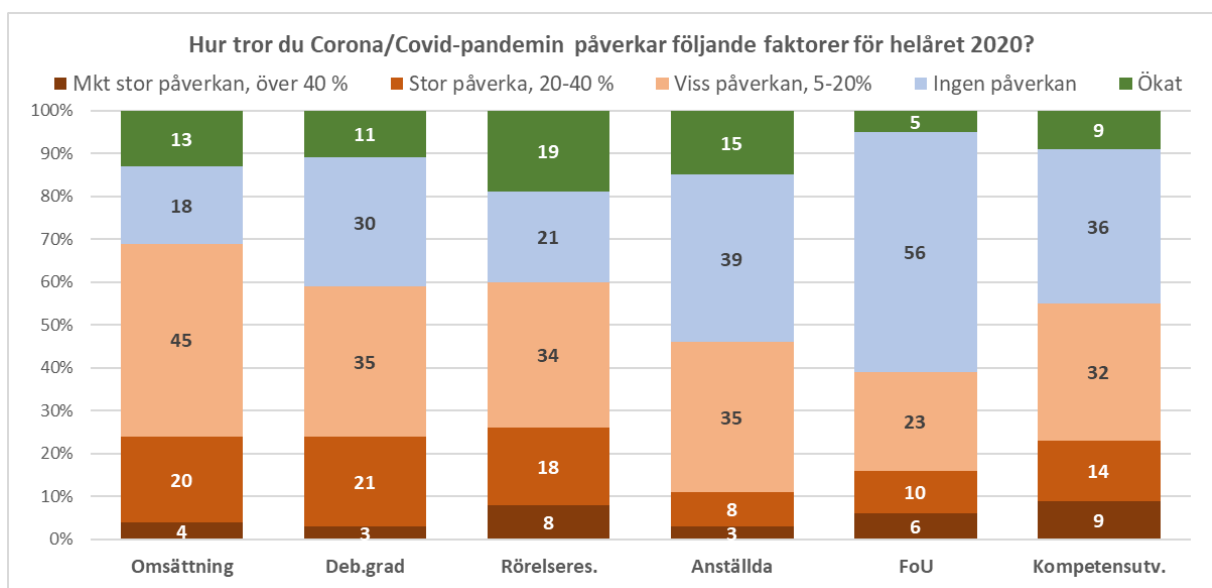
Svaren visade att pandemin haft stor påverkan på samtliga faktorerna samt på alla verksamhetsområdena i branschen. Störst påverkan har den haft på omsättningen, debiteringsgraden och rörelseresultatet (eller lönsamheten). Det är ju dessutom allmänt känt att prisutvecklingen påverkats negativt till följd av viruset. I diagrammet som följer illustreras de samlade svarsresultaten för de olika faktorerna och verksamhetsområdena.

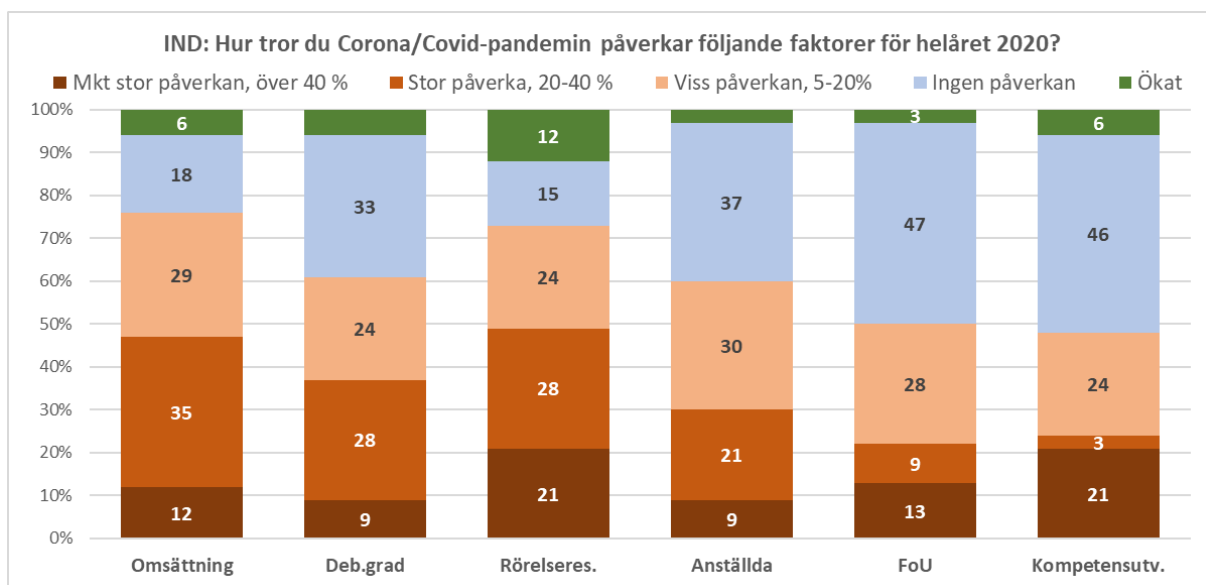
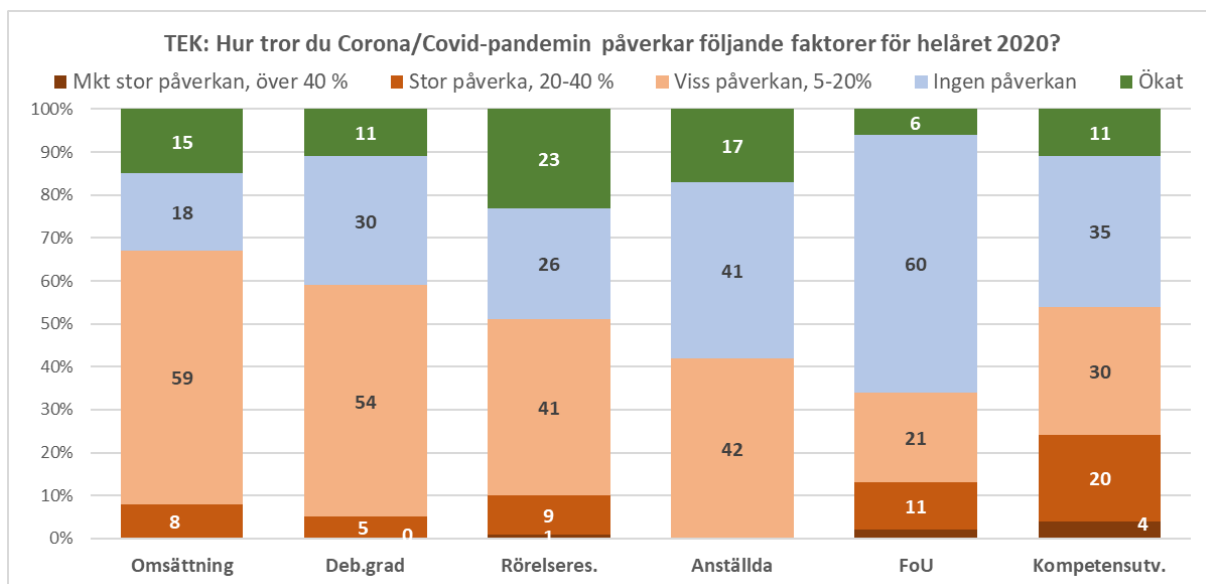
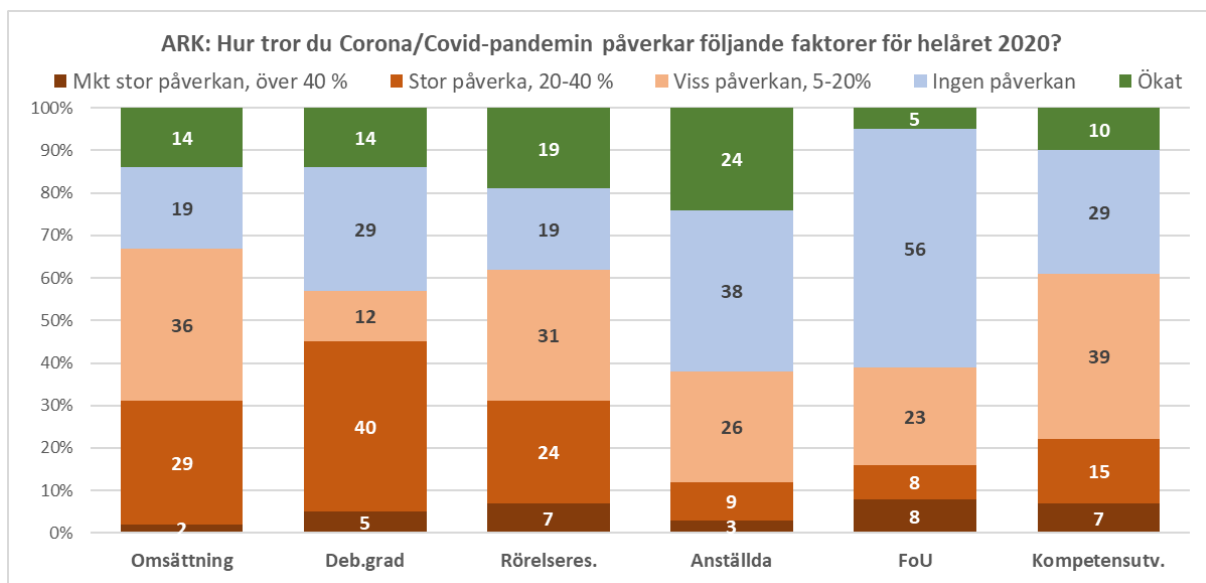
Punkterna på kurvorna motsvarar andelen företag som uppgav att faktorn, till exempel omsättningen, fått en positiv effekt minus andelen företag som uppgivit att effekten varit negativ. Som synes är samtliga netttotal negativa vilket indikerar att pandemin haft negativa effekter på alla sex faktorerna. Allt under nollstrecket antyder att fler företag är negativa än

positiva. Diagrammet visar att industrikonsulterna drabbats mest, eller i störst utsträckning. Deras netttotal är lägst för samtliga kategorier, med undantag för investeringar i kompetensutveckling. Därefter följer arkitektföretagen, som redovisar lägre netttotal än teknik konsulterna för samtliga faktorer förutom forskning och utveckling samt kompetensutveckling. Teknik konsulterna har påverkats i minst utsträckning, men de har trots allt påverkats.

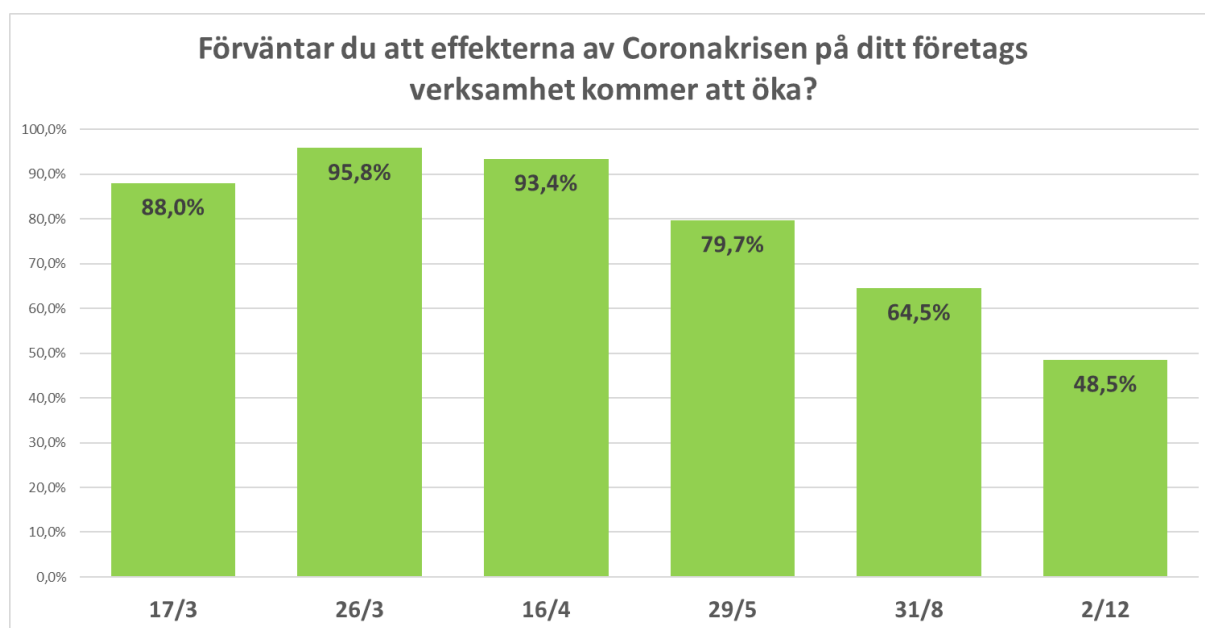
I diagrammen som följer sammanfattas svaren över hur pandemin påverkat de olika faktorerna. Första diagrammet är de samlade svaren för hela branschen. Därefter följer diagram för respektive verksamhetsområde.

5. Förväntar du dig att effekterna av Coronakrisen på ditt företags verksamhet kommer att öka?

Andelen företag som förväntar sig att effekterna på verksamheten kommer att öka till följd av Coronakrisen har fortsatt att minska. 48,5 % av företagen tror att påverkan till följd av Corona kommer att öka. I den föregående mätningen var motsvarande siffra 64,5 %. Den högsta noteringen redovisades i slutet av mars då nästan samtliga, 95,8 %, företag trodde på ökande effekter.

Det är dock alltså nästan hälften av företagen som tror att påverkanseffekterna kommer att öka. Så många företag är fortsatt oroliga över utvecklingen.

Bland teknikkonsulterna är det flest företag som tror på ökad påverkan av Corona; 54,5 % av teknikkonsulterna tror att påverkan ökar i stor eller viss utsträckning. Bland arkitekterna är motsvarande notering 53,1 % och bland industrikonsulterna 32,4 %.

6. Kommenterar från medlemmar

Nedan presenteras ett axplock av kommentarerna som lämnades i den sista (fritext) frågan.

- Kris
- Som tur var hade vårt systerföretag fått en utökad kredit precis innan Coronakrisen började. Jag tror inte vi fått något lån med hänvisning till krisen.
- Vill inte ha krediter. Hjälper inte med permitteringar längre. Krävs bättre omsättning eller direkta stöd (t ex sänkta arbetsgivaravgifter). Om krisen fortsätter leder det till varsel.
- Obalans i projektportfölj, då kunder under en period tagit färre investeringsbeslut. Stora uppdrag slutförs, många mindre har påbörjats, få större uppdrag har ropats av. Även om beläggningen är ok är känsligheten större inför våren 2021, kan innebära obalans i kompetens

- Procentsats i rörelseresultat, svår fråga att förstå hur besvara. Från 16 % till 7% är en minskning på över 50 % men likväl ett positivt resultat, som jag anser ok.
- Även om kompetensutveckling ökat hos flera är den inte fullt kvalitativ, dessutom ojämnt fördelad. Jag hade lagt en bättre riktning i högkonjunktur och om det planerats.
- För att undvika snedvridning av konkurrens så föreslår jag att ni jobbar med sänkta arbetsgivaravgifter, dels generellt, dels extra mycket mot branscher som drabbats extra hårt av regeringens och myndigheternas beslut. Det där med att man ska göra en massa administrativt och dessutom vara utsatt för senare granskning är ju bara onödigt dyrt och krångligt. Gör det så att stödet utgår automatiskt.
- Vi har fått söka lån. Inget problem
- Då vi av formalia inte kan nyttja bidragen från staten, tvingas vi att hålla normal timdebitering. De som fått möjlighet att nyttja permitterings och omsättningsbidrag har sänkt sina priser med 20–40 procent. I våra ögon olaglig myndighetspåverkan, vilket vi avser att anmäla till konkurrensverket.
- Vi är beroende av att de kommunala verksamheterna fortsätter bygga även framöver och om kommunerna får sämre ekonomi på grund av Coronakrisen så kommer det att påverka oss också de kommande åren.
- Krav på utvecklandet av nya arbetssätt på distans/digitalt.
- Nya krav på arbetsgivare angående arbetsmiljö i hemmet kan bli bekymmersamt, men lösbart.
- Stödåtgärderna riskerar att försena omställningen till Innovativa och hållbara lösningar. De konserverar arbetsmetoder och lösningar, kriser leder till innovation.
- Svårt att veta i nuläget vart marknaden tar vägen. Vi har upplevt en stabilisering under hösten i förhållande till våren.
- Efter den första kraftiga reaktionen under våren har nu aktiviteten kommit igång igen under hösten då man insett att detta är ett längre förlopp som man måste leva med och förhålla sig till.
- Vi kommer att vara tvungna att begära oss i konkurs. Mycket tack vare Tillväxtverkets ologiska beslut. De drar mattan under fötterna på oss. Vi har tagit beslut efter att vi räknar med korttidsstöd. Därmed tar vi kostnader som inte går att reversera. Sedan kommer beslut där tolkningarna är helt absurda. Lite som när fan läser bibeln.
- Vi hoppas 2021 vänder och vi börjar se ljuset i tunneln då våra kunder börjar komma igång.
- Pandemin påverkar gemenskap och samvaro med kolleger, då betydande del av arbetet ska ske hemifrån
- Vi får lån mot personlig borgen vilket ej är aktuellt.
- Största konsekvenserna kommer från den saktfärdighet och otydlighet som sker från regeringen och deras myndigheter. Sena beslut, stort fokus på fuskare istället för att behålla arbetstillfällen i företagen. Det enorma fokus på utdelningar hämmar nya investeringar då bolag med starka balansräkningar inte kan dela ut pengarna till sina ägare så de kan investeras i nya verksamheter eller verksamheter som behöver kapitaltillskott. Synen på utdelningar är medeltida och har inget med den egna

plånboken att göra förutom i fåmansföretag där det är en viktig drivkraft att driva eget.

- Min verksamhet har troligtvis negativ påverkan av Covid men först på lång sikt; 2-5 år.
- Vi har full beläggning till och med februari. Sedan vet vi inte. Normalt är det inga konstigheter, men Coronan oroar förstås. Däremot finns det planerade projekt på vår marknad vilket känns tryggt.
- Coronan har inte påverkat min verksamhet alls. Så är det - tror jag. Möjligtvis har alla skrivelser påverkat så att vi varit mer observanta och alerta.
- Möjligtvis kunde 2020 varit ännu bättre utan Coronan. Då kanske jag ökat med 20 % istället som nu med bara 10 %.

Slutsatser

Det är uppenbart att Coronapandemin haft en stor påverkan på branschen. Fler än nio av tio (92 %) av de medverkande företagen svarade att deras företag påverkats. Omkring vart tredje (34 %) företag uppger att de påverkats i mycket stor eller betydande utsträckning. Det verkar dock som att läget stabiliserats sedan innan sommaren. Graden av påverkan verkar inte öka nämnvärt för de olika faktorerna som granskats i undersökningen. Olika företag och olika verksamhetsområden har dock påverkats i olika omfattning. Vissa företag verkar opåverkade av pandemin medan andra talar om kris och konkurs. De flesta företagen verkar dock ha känt av påverkan på befintliga uppdrag, orderingång och lönsamhet, utan att det varit i dramatiska nivåer.

Känslan är att pandemin haft (och har) stor inverkan på branschen men att det kanske inte blev riktigt så illa som många först fruktade. "Endast" 24 % av företagen tror att omsättningen för 2020 föll med mer än 20 %. 13 % av företagen tror att den till och med ökade jämfört med 2019. 24 % av företagen tror att debiteringsgraden försämrades med mer än 20 %. 11 % tror att den ökat under året. 26 % av företagen tror att lönsamheten, uttryckt som rörelseresultat, försämrats med mer än 20 % medan 19 % av företagen tror att den förbättrats.

Efter turbulensen i våras verkade branschen stabiliseras under sommaren och en viss återhämtning kunde skönjas under hösten. Där kändes det som att man kunde börja summera pandemins effekter på utvecklingen i branschen. Men, med den nya smittspridningen under senhösten och de nya och hårdare restriktionerna växer osäkerheten igen. Återhämtningen blir sannolikt mer utdragen än man kunde hoppas i början av hösten.

Effekterna kommer förstås att spilla över på 2021. Frågan är hur mycket av 2021 som kommer att handla om återhämtning och hur mycket som kommer att handla om en förlängning av själva pandemin. Med nuvarande smittspridningsutveckling ser det förstås ut som att pandemin kommer att rulla vidare en bra bit in på 2021. Vaccineringen kommer förhoppningsvis bidra till att "kontrollera" pandemin och dess påverkan på branschen. Med lärdomarna från våren 2020 har många lärt sig att leva med smittspridningen och verksamheterna har stöpts om därefter. Så, verksamhetsmässigt klarar branschen att operera under en utdragen pandemi.

Frågan är hur de ekonomiska konsekvenserna påverkar investeringsklimatet den närmsta tiden. Kommer förväntade investeringar att genomföras så att branschen förses med uppdrag?

Svaret är förstås svårt att ge. Men sannolikt kommer det även fortsättningsvis handla om spridda skurar. Vissa sektorer kommer att rulla på obemärkt medan andra ser en kraftig inbromsning. Vissa företag kommer troligtvis tvingas gå i konkurs.

Sammantaget kommer branschen uppvisa en avstannad tillväxt under 2020. Den kommer dock troligtvis igång igen under 2021, men kanske i ett lugnare tempo än det som registrerats under de senaste fem till tio åren. Effekterna av pandemin kommer att sitta i under några år, innan investeringar och uppdragsvolymen återgått till det normala. Samtidigt har den sannolikt bidragit till att produktiviteten i företagen förbättrats. Förändrade arbetssätt har troligtvis bidragit till mer effektiva arbetsprocesser, med digitalisering och konsolidering som pådrivare.

David Cramér
Analyschef, Innovationsföretagen

www.innovationsforetagen.se